

**АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА
ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ЦЕНТРОВЕ ЗА
ИНФОРМАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ
ПРЕЗ 2019 Г.**

(Приет от УС на НАПОО с Протокол №02/01.07.2020г.)

Въведение:

Настоящият Анализ е разработен от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) на основание чл. 42, т. 6 от Закона за професионалното образование и обучение, въз основа на годишните доклади за дейността на Центровете за професионално обучение (ЦПО) и Центровете за информация и професионално ориентиране (ЦИПО) за 2019 година.

Анализът е изготвен въз основа на данните в Информационната система на НАПОО от 960 ЦПО, представляващи 95, 52% от всички лицензирани ЦПО (1005) и на 40 ЦИПО.

Годишният анализ за дейността на ЦПО и ЦИПО през 2019г., подготвен във вид на презентация, е представен и одобрен от УС на НАПОО на заседание, проведено на 01.07.2020г.

Цели на настоящия анализ

Систематизиране на получената от ЦПО и ЦИПО информация за дейността им през 2019 г.

Анализ (вкл. и графично представяне) на информацията от годишните доклади на ЦПО и ЦИПО за 2019 г. по различни параметри, получени резултати и изводи.

Методика за събиране на годишната информация на ЦПО и ЦИПО

Годишната информация за дейността на ЦПО се попълва във формуляри (електронни таблици) в ИС на НАПОО, съдържащи индикатори, одобрени от Управителния съвет на Агенцията и съгласувани с Националния статистически институт (НСИ). Поканата за представяне на годишната информация, заедно с формулярите, е публикувана целогодишно на Интернет страницата на НАПОО. В съответствие с разпоредбата на

ЗПОО, срокът за представяне на информация за дейността през 2019 г. е 31 януари 2020 г.

Индикатори за дейности на ЦПО

- Проведени курсове за придобиване на степен на професионална квалификация, записани курсисти и курсисти придобили степен на ПК или свидетелство за правоспособност;
- Проведени курсове по част от професията, записани курсисти и курсисти, получили удостоверение или свидетелство за правоспособност;
- Получили документи за валидиране;
- Информация за проведени други курсове;
- Брой курсове според източника на финансиране;
- Общ брой обучени лица, техния брой според пола и гражданството им;
- Общ брой обучени лица в неравностойно положение;
- Материално-техническа база по професии и специалности;
- Актуализиране на учебните планове и програми;
- Повишаване на квалификацията на учителите;

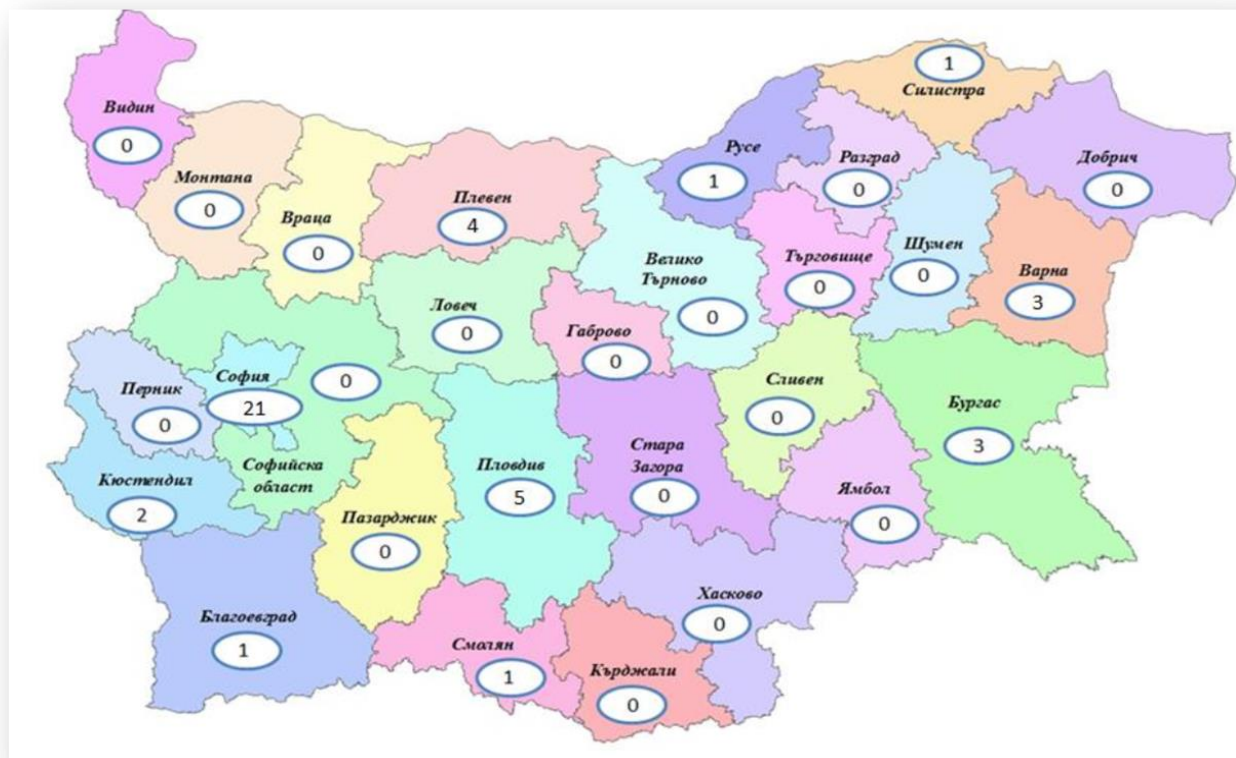
Индикатори за дейността на ЦИПО

- Брой клиенти от България;
- Брой клиенти от Европейския съюз;
- Брой клиенти от други страни;
- Брой неучащи;
- Брой учащи;
- Брой заети;
- Брой безработни;
- Брой регистрирани в бюро по труда;
- Брой нерегистрирани в Бюро по труда;
- Предоставени услуги по информиране и самоинформиране;
- Предоставени услуги по кариерно ориентиране;
- Предоставяни услуги по оценка на случай;
- Предоставени услуги по активиране и мотивиране;
- Предоставяни услуги по психологическо подпомагане;
- Предоставяни услуги по застъпничество;
- Предоставяни услуги по групи за взаимопомощ;
- Предоставяни услуги по управление на таланти;
- Предоставяни услуги по менторство;

Разпределение на ЦПО на територията на страната към 31.12.2019 г. Изводът, който може да бъде направен въз основа на диаграмата, е че се запазва тенденция около 60% от ЦПО да бъдат концентрирани в големите градове.

Разпределение на ЦИПО на територията на страната към 31.12.2019 г. През 2019 г. няма подадено заявление за лицензиране на ЦИПО.

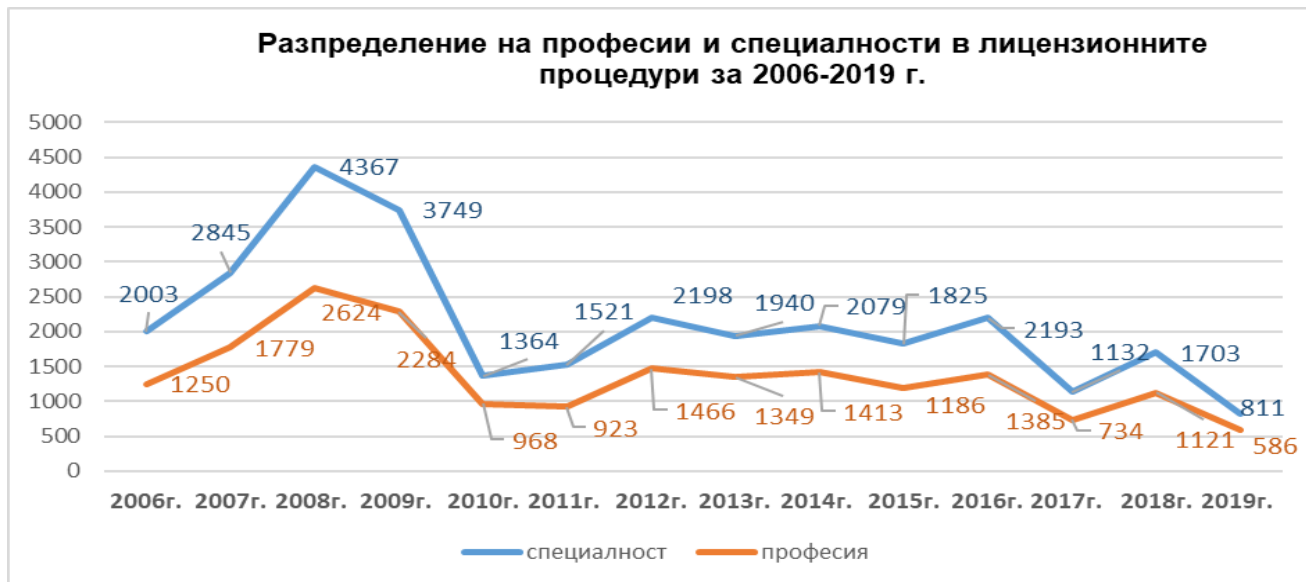

Информация на база годишната информация на ЦПО и ЦИПО за 2019 г.

- Лицензирани са 33 бр. ЦПО, а 40 бр. са допълнили лицензиите си с нови професии и специалности. През 2019 г. броят на лицензионните процедури е по-малък с 57 в сравнение с 2018 г. През тази година в сравнение с предишната, процедурите за изменение на лицензиите с добавяне на нови професии са също по-малко (7бр. ЦПО) от процедурите за издаване на лицензии нанови ЦПО.

- Малкият брой професии и специалности е в резултата на по-малкия брой на лицензионни процедури, осъществени от НАПОО през 2019 г.;

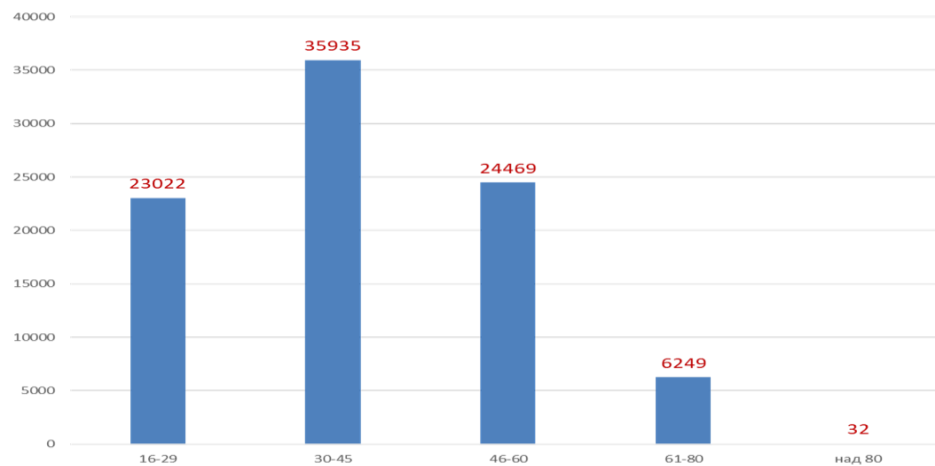
- Запазват се тенденциите от последните години кандидатите да включват в заявленията за лицензиране на ЦПО най-голям брой професии от професионални направления: „Стопанско управление и администрация“, „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг, пътувания, туризъм и свободно време“, „Социални дейности“, „Информационни и комуникационни технологии, електроника и автоматизация“ от СППОО;

- Най-много обучени лица с издадени удостоверения за професионална квалификация са от ЦПО в град Варна, следва град Пловдив и град Стара Загора;
- Най-много обучени лица с издадени свидетелства за професионална квалификация са издадени от ЦПО в град София;
- През 2019 г. са обучени 9146 лица в неравностойно положение. От тях 3724 лица са преминали обучение за Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг;

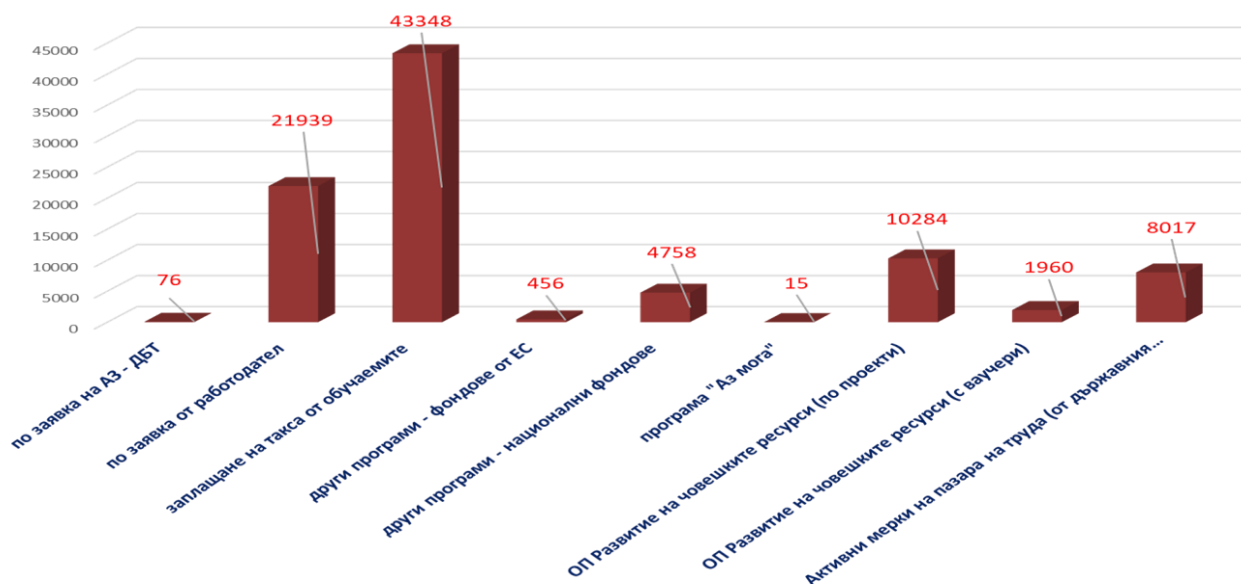
По професионални направления

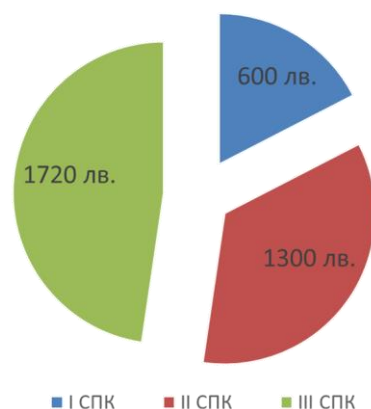
- Обучените мъже са 54842, а жените са 34212. Разпределението по пол за последните две години 2019 г. и 2018 г. е приблизително еднакъв, около 60 % са обучените лица с мъжки пол и около 40% са обучените лица с женски пол;
- В обобщената информация за обучените лица по професии най-атраaktivни професионални направления са: „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“, „Сигурност“, „Растениевъдство и животновъдство“, „Аудио-визуални изкуства и техники: производство на медийни продукти“, като обучението е по част от професия, а за придобиване на степен на професионална квалификация са професионални направления „Фризьорски и козметични услуги“, „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг“, „Приложна информатика“, „Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи;
- Относно индикатор „Възраст на обучените лица“ е отчетено, че най-активно се обучават лицата на възраст между 30 и 45 години;

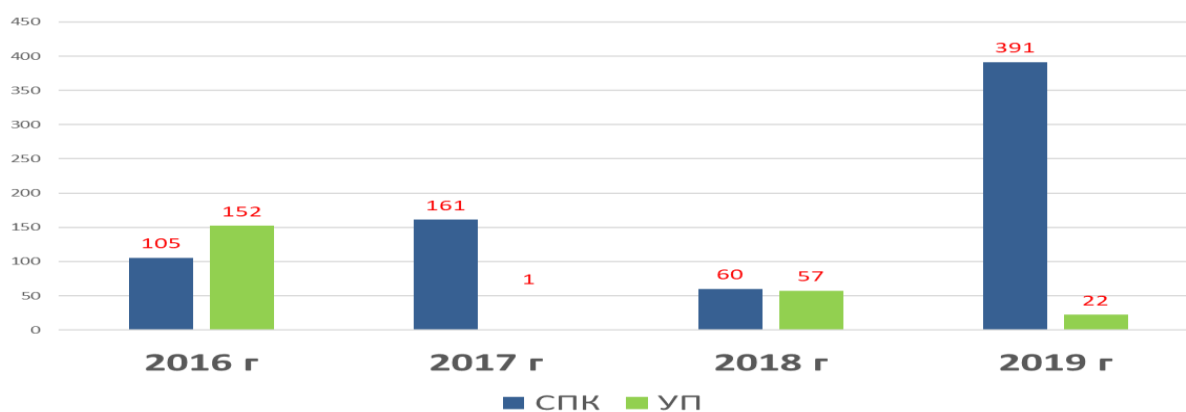
- 43348 лица са финансирали обучението си, а на 21939 обучението е по заявка на работодателя;

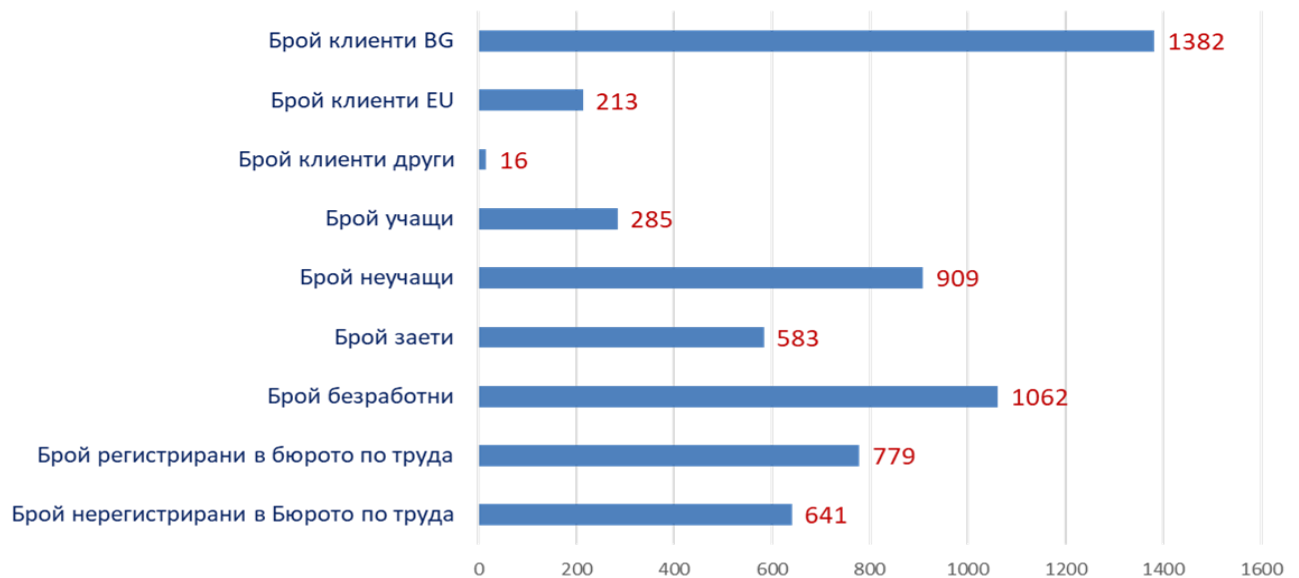
- Десетте професии по които най-голям брой лица са придобили **първа** степен на професионална квалификация са: „Заварчик“, „Водач на МПС за обществен превоз“, „Оператор на компютър“, „Работник в озеленяването“, „Касиер“, „Работник в животновъдството“, „Помощник в строителството“, „Камериер“, „Шлосер“ и „Работник по транспортна техника“; за **втора** степен са: „Растениевъд“, „Оператор на парни и водонагрейни съоръжения“, „Машинен оператор“, „Монтажник на ВиК мрежи“, „Електромонтьор“, „Програмист“, „Фермер“, „Фризьор“, „Маникюрист-педикюрис“, „Козметик“; за **трета** степен са: „Охранител“, „Компютърен график“, „Оперативен счетоводител“, „Електротехник“, „Графичен дизайнер“, „Ресторантьор“, „Помощник-възпитател“, „Офис-мениджър“, „Търговски представител“, „Организатор интернет приложения“.
- По подадена информация цената на курс за 1 участник е за 1 СПК - 600 лв., за 2 СПК-1300 лв. и за 3 СПК -1720 лв.

- Както през предходната календарна година, така и през 2019 г. професионалните направления, по които не са проведени обучения в ЦПО са: „Религия“, „Трудов живот“ и „Науки за земята“.
- През 2019 г. броя на издадените документи в ЦПО в резултат на валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене са **391** свидетелства за валидиране на професионална квалификация и **22** удостоверения за валидиране на професионална квалификация по част от професията.
- Свидетелствата за валидиране на професионална квалификация са с 331 повече от предходната година.

- Подадената информация от 40 активни в края на 2019 г. лицензирани ЦПО показва, че най – много обслужени клиенти в централите по информация и професионално ориентиране са български граждани.

- Средната възраст на клиентите на ЦИПО през 2019 г. е 29 години.
- Както и през предходните години услугите, предоставяни от ЦИПО и през 2019 г. най – много са професионалното информиране (921) и кариерното консултиране на клиенти (917).
- Общият брой на представените от ЦИПО услуги е по-малък с 1728 в сравнение с 2018 г. – 3449 бр.
- Средната цена на услугата в ЦИПО е 70 лв. за 2019 г., в сравнение с 2018 г. е с 10 лв. по-ниска .
- През 2019 г. няма постъпило заявление за лицензиране на ЦИПО

Изводи:

- Годишната информация, подавана от лицензираните ЦПО и ЦИПО на основание чл.22, ал. 8 от ЗПОО, дава възможност на НАПОО да установи дейностите,

извършвани от ЦПО и ЦИПО и да направи сравнение между тях по различни индикатори и показатели;

- ИС на НАПОО гарантира верността и надеждността на информацията, съдържаща се в годишните доклади за дейността на ЦПО и ЦИПО, както и осигуряването на високата степен на прозрачност и информираност;
- Анализът на дейността на ЦПО и ЦИПО за 2019 г. се публикува на интернет-страницата на Агенцията и данните от него могат да се ползват от различни заинтересовани организации и институции, отговорни за провеждане на държавната политика в сферата на ППО и на професионалното ориентиране;
- Анализът на годишните доклади на ЦПО за 2019 г. и ЦИПО ще се вземе предвид за подобряване на работата на НАПОО, свързана с функциите по лицензиране и осъществяване на мониторинг и последващ контрол на лицензираните институции по чл. 18 от ЗПОО.
- Използваната от НАПОО методика за събиране на годишна информация от ЦПО е работеща и достатъчно надеждна от гледна точка на набирането на данни във връзка с пазара на обучаващи услуги за лица над 16-годишна възраст в страната, търсенето на професии и специалности на пазара на труда, начина на организиране и финансиране на квалификационното обучение.
- Набирането на годишна информация от всички лицензирани ЦПО създава възможност за пълен, обективен и точен анализ на провежданото професионално обучение в страната, необходим за ефективното осъществяване на основните функции на НАПОО, свързани с качеството на професионалното обучение и осъществяване на координираща роля в системата за професионално образование и обучение.

Приложение:

Презентация „Анализ на дейността на центровете за професионално обучение и центровете за информация и професионално ориентиране през 2019 г.